

Дело C-116/20**Резюме на преюдициалното запитване съгласно член 98, параграф 1 от
Процедурния правилник на Съда****Дата на постъпване в Съда:**

28 февруари 2020 г.

Запитваща юрисдикция:

Curtea de Apel Timișoara (Румъния)

Дата на акта за преюдициално запитване:

6 февруари 2020 г.

Жалбоподател:

S. C. Avio Lucos SRL

Ответници:

Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură – Centrul Județean Dolj

Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură (APIA) – Aparat Central

Предмет на спора в главното производство

Жалба, подадена срещу решението на Tribunalul Dolj (Окръжен съд Долж, Румъния) от 25 февруари 2019 г., с което се отхвърля жалбата за отмяна на протокола, с който Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură – Centrul Județean Dolj (Разплащателна агенция в областта на земеделието; наричана по-нататък също: „APIA“ — Районен център, Долж) е установила срещу жалбоподателя вземане в полза на държавната хазна в съответствие с член 73, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 796/2004

Предмет и правно основание на преюдициалното запитване

На основание член 267 ДФЕС Curtea de Apel Timișoara (Апелативен съд Тимишоара, Румъния) иска тълкуване на член 2 от Регламент (ЕО) № 73/2009 на Съвета от 19 януари 2009 година и определяне съответствието на

някои национални разпоредби с правото на Съюза, по-специално с Регламент № 73/2009 и Регламент (ЕО) № 1122/2009 на Съвета от 30 ноември 2009 година за определяне на подробни правила за прилагане на Регламент (ЕО) № 73/2009 на Съвета

Преюдициални въпроси

1) Допуска ли правото [на Съюза] приложимо към финансовото подпомагане за стопанската 2014 г. — по-специално Регламенти (ЕО) № 73/2009 и № 1122/2009 — установяването чрез националното законодателство на задължение за представяне на доказателство за правото на ползване на площ земя с цел получаване на финансово подпомагане по схемите за площ?

2) В случай че изложеното по-горе право [на Съюза] допуска посочената в първия въпрос национална правна уредба, допуска ли правото [на Съюза] (включително принципът на пропорционалност) в конкретния случай, когато правото на стопанисване на земеделската площ се обосновава от бенефициера с представянето на договор за аренда на пасище (договор, по силата на който заявителят е придобил правото да стопанисва пасището на свой риск и в своя полза, срещу заплащане на аренда), национална правна уредба, която предвижда като условие за валидно сключване на такъв договор за аренда бъдещият арендатор да е само животновъд или собственик на животни?

3) Попада ли в определението за селскостопанска дейност по член 2 от Регламент (ЕО) № 73/2009 дейността на бенефициер по схема за площ, който сключва договор за аренда на пасище с цел придобиване на правото на стопанисване на тази площ и получаване на права на плащане през стопанската 2014 г. и впоследствие сключва договор за сътрудничество с животновъди, с който позволява безвъзмездно ползване на земята, предоставена за паша на животни, като бенефициерът запазва правото на ползване на земята, но се задължава да не възпрепятства пашата и да извършва дейности по почистване на пасището?

4) Допуска ли правото на [Съюза] тълкуване на национална правна уредба като член 431, параграф 2 от Гражданския процесуален кодекс — отнасящ се до силата на пресъдено нещо на влязло в сила съдебно решение — в смисъл че влязло в сила съдебно решение, с което се установява недопустимостта на заявление за плащане поради неспазване на националното право относно изискването за законосъобразност на документа за стопанисване/ползване на земята, за която е поискана схемата за площи през стопанската 2014 г. (в рамките на спор, в който се иска отмяна на решението за прилагане на многогодишни санкции), което тълкуване не позволява анализ на съответствието на това национално изискване с правото [на Съюза], приложимо за стопанската 2014 г. в рамките на нов спор, в който се

разглежда законосъобразността на акта за възстановяване на недължимо платените на заявителя суми за същата земеделска 2014 г., акт, основан на същата фактическа обстановка и на същата национална правна уредба, които са били предмет на анализ в рамките на предходното окончателно съдебно решение?

Изтъкнати разпоредби на правото на Съюза

Член 2 от Регламент (ЕО) № 73/2009 на Съвета от 19 януари 2009 година за установяване на общи правила за схеми за директно подпомагане в рамките на Общата селскостопанска политика и за установяване на някои схеми за подпомагане на земеделски стопани, за изменение на регламенти (ЕО) № 1290/2005, (ЕО) № 247/2006, (ЕО) № 378/2007 и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1782/2003, съображение 61 и член 71 от Регламент (ЕО) № 1698/2005 на Съвета от 20 септември 2005 г. година относно подпомагане на развитието на селските райони от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР)

Член 80, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 73/2009 на Съвета от 19 януари 2009 година за установяване на общи правила за схеми за директно подпомагане в рамките на Общата селскостопанска политика и за установяване на някои схеми за подпомагане на земеделски стопани, за изменение на регламенти (ЕО) № 1290/2005, (ЕО) № 247/2006, (ЕО) № 378/2007 и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1782/2003

Релевантни национални разпоредби

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 125/2006 pentru aprobarea schemelor de plăți directe și plăți naționale directe complementare, care se acordă în agricultură începând cu anul 2007, și pentru modificarea articolului 2 din Legea nr. 36/1991 privind societățile agricole și alte forme de asociere în agricultură, publicată în *Monitorul Oficial al României*, Partea I, nr. 1.043 din 29 decembrie 2006, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 139/2007, cu modificările și completările ulterioare (Извънредно правителствено постановление № 125/2006 за одобрение на схеми за директни плащания и допълнителни национални директни плащания, които се отпускат за земеделието, считано от 2007 г., и за изменение на член 2 от Закон № 36/1991 за земеделските дружества и други форми на сдружения в областта на селското стопанство, публикуван в *Monitorul Oficial al României*, Част I, № 1043 от 29 декември 2006 г., одобрен с изменения и допълнения със Закон № 139/2007, с последващи изменения и допълнения), член 7, параграф 1, буква f), съгласно който:

„(1) За да имат право на плащания по схемите за единно плащане на площ, заявителите трябва да бъдат вписани в Registrul fermierilor (Регистър на земеделските стопани), управляван от Разплащателната агенция в областта

на земеделието, да подадат заявление за плащане в срок и да отговарят на следните общи условия:

[...]

f) да представят документи, доказващи законното използване на земята, за която е подадено заявлението“;

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2013 privind organizarea, administrarea și exploatarea pajiștilor permanente și pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 267 din 13 mai 2013, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 86/2014 (Извънредно правителствено постановление № 34/2013 относно организацията, управлението и стопанисването на постоянните пасища и за изменение и допълнение на Закон № 18/1991 за поземлената собственост, публикуван в Monitorul Oficial al României № 267 от 13 май 2013 г., Част I, одобрен с изменения и допълнения със Закон № 86/2014), член 2, буква d), съгласно който:

„За целите на настоящото постановление се прилагат следните определения:

[...]

d) ползвател на пасища и ливади — животновъд, физическо/юридическо лице, вписано в Registrul național al exploatațiilor (Национален регистър на стопанствата; наричан по-нататък: „RNE“), който извършва специфични селскостопански дейности по стопанисване на пасища и ливади в съответствие със статистическата класификация на икономическите дейности в Европейския съюз за растениевъдство и животновъдство, който законно притежава правото да използва земеделската площ и стопанисва пасището, като пасе на него собствени стада животни или го коси поне веднъж годишно“;

Codul de procedură civilă aprobat prin Legea nr. 134/2010 (Граждански процесуален кодекс, одобрен със Закон № 134/2010), член 431, параграф 2, съгласно който:

„Всяка страна може да противопостави постановеното със сила на пресъдено нещо по-рано по друг спор, ако е налице връзка с решението по този спор“.

Кратко описание на фактите и на спора по главното производство

- 1 Жалбоподателят, S. C. Avio Lucos SRL, е подал заявление за единно плащане на площ за 2014 година, заведено в APIA — Районен център Долж, за обща площ от 341,70 хектара. За да докаже правото на ползване на земята, той представя договор за аренда, сключен на 28 януари 2013 г. с Consiliul Local al Comunei Podari (Общински съвет на община Подари) на основание

Извънредно правителствено постановление № 34/2013, с който получава под аренда площ от 341,70 хектара, представляваща земи на община Подари, частна собственост на териториалната административна единица.

- 2 Съгласно договора за аренда S. C. Avio Lucos SRL има право да експлоатира пряко, на свой риск и отговорност, получените под аренда активи, право да използва и да събира плодовете от активите, предмет на арендата, според естеството им и в съответствие с определените в договора за аренда цели. То е длъжно да осигури стопанисването чрез паша и не може да прееотдава под аренда или да отдава под наем земята, която е предмет на аренда.
- 3 След сключването на договора за аренда, на 30 януари 2013 г. S. C. Avio Lucos SRL сключва договор за сътрудничество с четири физически лица, собственици на животни.
- 4 Съгласно този договор страните се сдружават за извършване на паша в общинската земя, която обхваща площ от 341,70 хектара, частна собственост на община Подари, както е посочено в договора за аренда. Действителното стопанисване се осъществява чрез предоставянето на дружество S. C. Avio Lucos SRL, от партньорите физически лица, на броя притежавани и декларирани в договора животни (крави, овце, кози и др.), с цел постоянна паша в посочената по-горе земя. Предоставянето на животните за ползване не е обвързано с прехвърляне на правото на собственост върху животните на дружество S. C. Avio Lucos SRL и физическите лица остават законни собственици на животните.
- 5 От своя страна S. C. Avio Lucos SRL предоставя за свободна, постоянна и безусловна паша общинската земя с площ от 341,70 хектара, като достъпът до пасището е свободен, постоянен и не е обвързан с каквото и да е плащане или друга полза в замяна. Освен това дружеството ежегодно извършва за своя сметка дейности по почистване на пасището, изкореняване на отровните треви и отстраняване на излишната вода от почвата, осигурявайки оптимални условия за рехабилитация на пасището.
- 6 След подаване на заявлението АРІА — Районен център Долж, предоставя общо финансово подпомагане за 2014 година за площ от 341.70 хектара в размер на 529 340.24 RON [румънски леи]. След като жалбоподателят получава тези суми, АРІА — Районен център, Долж преразглежда заявленията за подпомагане и установява, че към момента на сключване на договора за аренда жалбоподателят е нямал право да ползва под аренда ливади публична собственост или частна общинска собственост, тъй като не е животновъд, както е видно от договора за сътрудничество. Поради това АРІА - Районен център, Долж приема:
 - а) **решение от 28 декември 2015 г.**, с което за жалбоподателя се предвиждат многогодишни санкции в размер на 555 729.59 RON, на основание член 58, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 1122/2009 за

свърхдеклариране на площите, за които е поискал финансово подпомагане по схемата за единно плащане на площ и за агроекологичните плащания.

б) оспорения по настоящото дело **протокол от 31 януари 2017 г.**, с който срещу жалбоподателя е установено вземане в полза на държавната хазна в размер на 529 340.24 RON, на основание член 73, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 796/2004, консолидирана версия.

- 7 Жалбоподателят обжалва протокола от 31 януари 2017 г. пред Окръжен съд, Долж, който отхвърля жалбата на 12 декември 2017 г. Подадената срещу това решение жалба е уважена от Curtea de Apel Craiova (Апелативен съд Крайова) и делото е върнато на първия съд за ново разглеждане по същество. С решение по гражданско дело от 25 февруари 2018 г. Окръжен съд Долж отхвърля искането, приемайки по същество, че заедно с единната молба за плащане не е представено копие от документа за идентификация на земеделското стопанство и че жалбоподателят не е представил доказателство за качеството си на животновъд и за използването на земята. Жалбоподателят обжалва и това решение по гражданско дело, делото е заведено пред Апелативен съд, Крайова, а впоследствие прехвърлено на Апелативен съд Тимишоара.

Основни доводи на страните в главното производство

- 8 По същество жалбоподателят иска от въззивния съд да установи, че решението на първоинстанционния съд е незаконосъобразно и неоснователно, като посочва, че последният: i) не е определил кои критерии за допустимост не са били спазени и коя е приложимата за тези заявления правна уредба; ii) въпреки изричното искане в този смисъл не е извършил анализ на случая от гледна точка на правото на Европейския съюз, и iii) анализирал е критериите за допустимост не в съответствие с определенията, дадени в регламентите на Съюза, посочени в разглежданото решение, а с оглед на някои понятия от националното право, които нямат съответствие в законодателството на Съюза.
- 9 С въззивната жалба също така са посочени доводи относно: i) удовлетворяването на критериите за допустимост, установени в практиката на Съда на Европейския съюз по дело C-375/08 (относно предимството на принципа за действително използване на площите), по дело C-61/09 (относно възможността площите да се използват въз основа на нетипичен договор, когато използваната площ запазва характера си на допустима площ), по съединени дела C-333/15 и C-334/15 (относно липсата на условие за допустимост, състоящо се в качеството на животновъд на заявителя, извършващ животновъдна дейност, като в самото решение се определят кои всъщност са допустимите критерии) и в правилата на Съюза (член 2 от Регламент № 73/2009), които съдържат определения на понятията, релевантни за решаването на делото, както и ii) несъответствието на

националните разпоредби с тези, съдържащи се в инструментите на Европейския съюз.

- 10 Ответникът прави възражение за силата на пресъдено нещо, с която се ползва решението на Апелативен съд Крайова от 29 октомври 2018 г., с което се отхвърля жалбата на жалбоподателя срещу решението на Окръжен съд Долж от 24 април 2018 г., с което се отхвърля жалбата за отмяна на решението от 28 декември 2015 г., прието от АРІА - Районен център, Долж (решение, с което са наложени многогодишни санкции на жалбоподателя). Апелативен съд Крайова постановява, че съдът, разглеждащ делото по същество, правилно е приел, че S.C. Avio Lucos SRL не е представило доказателство за допустимост, както изрично е предвидено в законодателството, тъй като не е животновъд, не притежава регистрирани в RNE животни, не е могло да докаже ползването и експлоатирането на площта и следователно е направило свръхдеклариране на земите.

Кратко представяне на мотивите за преюдициалното запитване

- 11 Запитващата юрисдикция счита, че е необходим отговор на Съда по въпроса дали правото на Съюза допуска национална правна уредба, изискваща доказване на правото на ползване или стопанисване на площ земя, за да се получи финансово подпомагане по схемите за площ. Във връзка с друга правна уредба — Регламент (ЕО) № 1254/1999 на Съвета — запитващата юрисдикция отбелязва, че Съдът е постановил, че „общностната правна уредба, и по-специално Регламент № 1254/1999, не обвързва одобряването на заявление за специални премии за мъжки животни от рода на едрия рогат добитък и за плащане за екстензификация с условието за представяне на валиден документ, обосноваващ правото на заявителя да използва фуражните площи, които са предмет на това заявление. Общностната правна уредба обаче допуска държавите членки да предвидят в правната си уредба задължение за представяне на подобен документ, при условие че се спазват преследваните от общностната правна уредба цели и общите принципи на общностното право, и по-специално принципът на пропорционалност“ (решение от 24 юни 2010 г., Pontini и др., С-375/08, т. 90).
- 12 Освен това националната юрисдикция счита, че трябва да се определи съвместимостта с правото на Съюза на наложеното на получателя по схема за площ условие да бъде животновъд или собственик на животни, за да му бъде отпусната площ за пасище, в случай че жалбоподателят оспорва съвместимостта с правото на Съюза на подобно изискване, и ответникът не се е позовал на каквато и да било правна уредба на Съюза, която да го обосновава.
- 13 Освен това при позоваването на определението за селскостопанска дейност по член 2 от Регламент (ЕО) № 73/2009 е необходимо да се определи дали

конкретно осъществяваната от жалбоподателя дейност отговаря на това определение.

- 14 Накрая, що се отнася до изтъкнатата от ответника сила на пресъдено нещо, тя предполага забрана за произнасяне по искане, което вече е било решено с влязло в сила съдебно решение — решение, за което се твърди, че е окончателно. Така едно лице не може да подаде искане повече от веднъж, а след постановяване на окончателно съдебно решение по разглежданото дело всяко оплакване на страната по отношение на окончателното решение може да бъде решено само чрез способите за обжалване на окончателни съдебни решения, но не и чрез подаване на подобни искания пред съд.
- 15 Като подчертава, че основателността на възражението за силата на пресъдено нещо ще бъде преценена, след като се получи отговор от Съда по вече изложените въпроси, Апелативен съд Тимишоара изхожда от предпоставката, че евентуалната обосновааност на изтъкнатото от жалбоподателя възражение от силата на пресъдено нещо би довела до констатацията, че аспектите, свързани с правните последици на сключения от жалбоподателя договор за аренда, и последицата от липсата на качество на животновъд на жалбоподателя, що се отнася до заявяването на суми по схемите за площ, са били предмет на влезли в сила съдебни решения, с уточнението, че в настоящия случай се иска отмяната на друг акт, приет за стопанската 2014 година, различен от този, оспорван по делото, по което Апелативен съд Крайова се е произнесъл окончателно.